

Robert Owen o rolach społecznych w osiedlach robotniczo-rolniczych, 1817 r.

Na planach widzimy powierzchnię pod budynki, które są dostateczne do pomieszczenia 1200 osób. Budynki te są otoczone działkami ziemi [...]. Kobiety będą zajmowały się, po pierwsze, dziećmi oraz utrzymaniem w zupełnym porządku pomieszczeń; po drugie, pracą w ogrodach warzywnych i uprawą warzyw dla potrzeb kuchni gminy; po trzecie, będą one pracowały w tych gałęziach przemysłu, w których praca ich może znaleźć z powodzeniem zastosowanie; [...] a po uzyskaniu odpowiedniej kwalifikacji będą również zajmowały się w pewnym zakresie wychowywaniem dzieci w szkołach.

Starsze dzieci określoną część dnia, w miarę swych sił, będą się przyzwyczajając do tego, by pomagać dorosłym w ich pracy w ogrodach warzywnych albo w fabrykach. Mężczyźni, wszyscy bez wyjątku, będą się zajmować rolnictwem czy pracą w fabryce lub też inną pracą niezbędną dla gminy [...].

T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w tekstach źródłowych. Wypisy*, t. 2,
Toruń: Wyd. Temat, 1994, s. 56.

Praca z tekstem

1. Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, zbierz informacje o autorze cytowanego tekstu i jego poglądach.
2. Przedstaw, w jaki sposób Robert Owen usiłował poprawić los robotników.
3. Wyjaśnij, dlaczego proponowane rozwiązania nie zyskały szerszej akceptacji społecznej.
4. Określ, czy Robert Owen był konserwatystą, socjalistą czy zwolennikiem demokracji.
5. Opisz, jaką rolę autor tekstu przypisuje kobietom, a jaką mężczyznom.
6. Rozstrzygnij, który z elementów teorii Roberta Owena wydaje się najbardziej postępowy. Uzasadnij swoją odpowiedź.
7. Rozstrzygnij, który z elementów teorii Roberta Owena wydaje się najbardziej nie do przyjęcia. Uzasadnij swoją odpowiedź.